
Kyrkomötet
Motion 2022:38
av Berth Löndahl och Karl-Gunnar Svensson

Talartiden i plenum

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkomötets presidium att i förslaget till debattregler för 2023 års kyrkomöte utvidga talartiden i plenum för huvudmotionärer och övriga som i förväg anmält att man önskar ha ett anförande i en fråga.

Motivering

Talartiden i plenum är i dag ytterligt begränsad. Endast tre minuter disponeras för ett anförande oavsett om det är huvudmotionären, utskottets representant eller någon annan som önskar yttra sig. Det är förståeligt utifrån att många motioner ska hinna behandlas på endast tre dagar. För endast några år sedan var plenum emellertid fyra dagar, inte tre som under de senaste åren.

Detta är olyckligt. Tre minuter är en orimligt kort tid för ett anförande i ofta stora och komplexa frågor. En hyfsad genomlysning av en frågeställning hinns inte med, tiden för en saklig debatt då argumenten kan vägas för och emot blir för kort. Mot detta kan sägas att frågorna behandlas ingående i utskotten – men ofta då i utskott där huvudmotionären själv kanske inte är ledamot.

Till demokratin hör att argument vägs mot varandra, att frågor belyses från olika aspekter och att det finns tid för reflektion. Risken är påtaglig att debatten i plenum ingenting betyder, att de argument som framförs ingenting påverkar utan besluten fattas i realiteten i nomineringsgrupperna. I praktiken betyder det att de nomineringsgrupper som befinner sig i majoritetsposition är ensamma beslutande och att plenardebatten i praktiken ingenting betyder. Ett sådant mönster är emellertid inte verklig demokrati utan närmast vad man brukar kalla för ”majoritetsdiktatur”.

En begränsad talartid är kanske intressant just därför, majoriteten behöver inte motivera sig, som det brukar heta, medan minoritetens möjlighet att föra debatten i praktiken blir begränsad.

Talartiden i plenum bör därför utvidgas av många skäl, inte minst för att ta en levande demokrati på allvar. I första hand måste huvudmotionären få förlängd tid från nuvarande tre minuter till fem. Därtill bör denna ha rätt till två anföranden och inte endast ett. Men även för övriga ledamöter som i förväg har anmält anförande bör tiden förlängas, förslagsvis från tre minuter till fyra.

Detta är viktigt för en god demokrati, för samtalet och att tid ska finnas för framförande av argument. Debatten i plenum får inte vara ett spel för gallerierna där frågorna redan är avgjorda i nomineringsgruppernas möten utan i en reell demokrati krävs en öppen och lyhörd debatt – och tid för en sådan.

Om förlängd talartid kräver ytterligare en dag för kyrkomötets andra session så vore även det önskvärt.

Malmö den 29 juli 2022

Berth Löndahl (FK)

Karl-Gunnar Svensson (KR)